

ZPRAVODAJ STATENIC A ČERNÉHO VOLA

říjen 2025

Informace pro občany

Aktuálně z obce –

- Výsledky voleb a referenda
- Chodníky a lávka jsou téměř hotové
- Nutnost péče o zeleň

Statenice v obrazech – Posvícenífest

Zprávy z Knihovny
J. M. Hovorky –
Obýváku vesnice
– Nový kroužek
pro děti

Zprávy z TJ
Sokol Statenice
– Program zápasů

Pomoc a péče
– Každý někdy může
potřebovat pomoc

Poradna pro vás
– Demence a její
příznaky

Retro ohlédnutí
– Jak jsme chodili
do školy

Napsali jste nám
– Postřeh
k volbám

JEDNORÁZOVÝ SVOZ BIOODPADU

Obecní úřad ve Statenicích oznamuje, že dne **1. 11. 2025** (sobota) od **9:00 – 17:00 hodin** budou v obci Statenice přistaveny kontejnery na BIOODPAD.

ČERNÝ VŮL	STATENICE
U zahradnictví	Pod Punčochou x K Chotolu
U restaurace V zatáčce (ul. Kralupská)	Račanská
Za Cihelnou	

V případě dotazů kontaktujte prosím pana Alexandera na tel.: 602 328 277.

listopad

8.11.

Vítání občanů (vítáme děti narozené do 31.8.2025, prosíme o přihlašování na: markova@statenice.cz)

11.11.

Svatý Martin (vyhrazuje si možnost změny termínu)

30.11.

Rozsvícení stromečku

prosinec

5.12.

Čertovská stezka

6.12.

Divadelní sobota

10.12.

Vánoce v knihovně

13.12.

Adventní výlet na zámek Hluboká a adventní trhy
České Budějovice

Více informací naleznete na

www.statenice.cz

www.obyvakesnice.cz

www.sokolstatenice.cz

Z OBSAHU

INFORMACE PRO OBČANY — 4

- Výsledky voleb a referenda
- První slova po referendu

AKTUÁLNĚ Z OBCE — 6

- Stavba chodníků je skoro hotová
- Kolaudace přečerpávací stanice
- Máte trable s osvětlením? Ozvěte se nám!
- Další místa budou pro chodce bezpečnější
- Kontejnery na bioodpad jsou na novém místě
- Pomozte nám zvelebit obec
- Krátce

STATENICE V OBRAZECH — 12

- Posvícenífest již potřetí

Z KNIHOVNY J. M. HOVORKY – OBÝVÁKU VESNICE — 12

- Podzim v Obecní knihovně J. M. Hovorky
- Knihovny současnosti 2025
- Příběhy – Nový kroužek pro děti od 3 let

TJ SOKOL STATENICE — 13

- Král a královna beachvolejbalového hřiště
- Prázdninová cykloškola
- Fotbal ve Statenicích po prázdninách ožil
- Fotbalový kemp
- Program zápasů podzim 2025

POMOC A PÉČE — 14

- Každý někdy může potřebovat pomoc

PORADNA PRO VÁS — 16

- Když paměť a mysl potřebují pomoc

RETRO OHLÉDNUTÍ — 18

- Dílny nebo plynová maska byly součástí výuky

NAPSALI JSTE NÁM — 20

- Postřeh k volbám

SLEDUJTE DĚNÍ V NAŠÍ OBCI

NA INTERNETU

www.statenice.cz
www.obyvakesnice.cz
www.sokol.statenice.cz

NA FACEBOOKU

- Obec Statenice
- Obývak vesnice
- TJ Sokol Statenice
- Živé Statenice a Černý Vůl

V MOBILU

Nová mobilní aplikace
STATENICE

**Foto na titulní straně:
Zdeněk Přáda
Posvícenífest 2025**

CENÍK INZERCE

Plošná inzerce – 2.800 Kč za 1 celostranu a od této ceny odvozené poměrné části až po 1/8 za 350 Kč, příplatek za umístění na zadní straně obálky 25 %. Místním spolkům a neziskovým organizacím poskytujeme inzerci v rozsahu max. 1/4 stránky zdarma a slevu 50 % na inzertní plochu nad 1/4 str.

Řádková inzerce – 2 Kč za 1 znak (vč. mezer)

Uvedené ceny jsou konečné, vydavatel (obec) není plátcem DPH.

Objednávky inzerce: JUDr. Jitka Lenková, tel. 604 684 834,
e-mail: lenkova@volny.cz

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 20. listopadu 2025

Zpravodaj Statenic a Černého Vola, ev. č. MF ČR E 20782, uzávěrka tohoto čísla 13. 10. 2025, náklad 820 výtisků, vydává obec Statenice

šéfredaktorka JUDr. Jitka Lenková, tel. 604 684 834, e-mail: lenkova@volny.cz

redakce Renáta Šťastná, tel. 723 089 635, e-mail: qenda@seznam.cz

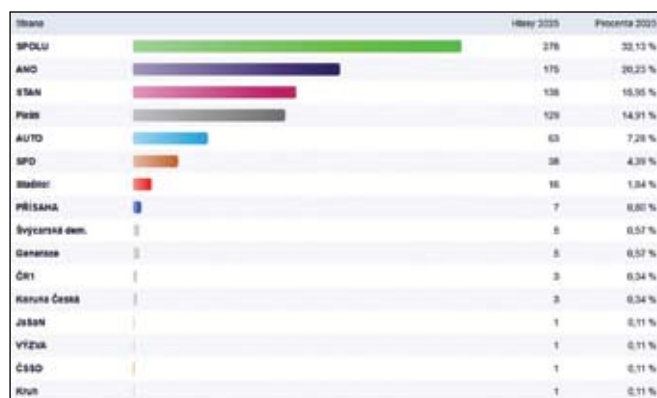
redakční rada Mgr. Alena Horáčková, Ing. Zuzana Pátek
(kontakt přes OÚ Statenice)

tisk: **Tisk Pětka s.r.o.**, Nebušice, tel.: 602 252 898, e-mail: info@tiskdo1000.cz

VÝSLEDKY VOLEB A REFERENDA

První říjnový víkend byl ve znamení voleb. V naší obci poprvé probíhalo souběžně s volbami do Poslanecké sněmovny také místní referendum. Účast byla hojná a v jednu chvíli to vypadalo před volební místností jako fronta na banány. Celkem přišlo k volbám přes 75 % voličů, což je statenický rekord.

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny 2025
(zdroj: www.novinky.cz)

Výsledky hlasování v referendu

V referendu občané naší obce hlasovali o těchto otázkách:

1. „Požadujete, aby orgány obce Státnice v samostatné působnosti učinily veškeré možné kroky k tomu, aby v rámci developerských projektů v obci vznikla adekvátní občanská vybavenost (zejména základní škola)?“ a
2. „Požadujete, aby orgány obce Státnice v samostatné působnosti učinily veškeré možné kroky k tomu, aby zahájení rezidenční výstavby v rozvojových plochách Z02, Z13a, Z13b územního plánu obce Státnice bylo podmíněno předchozí kolaudací přeložky silnice II/240 (D7-D8) – úsek mezi dálnicí D7, dálnicí D8 a silnicí II. třídy č. II/101?“

Celkový počet oprávněných osob v hlasovacím okrsku zapsaných ve výpisu ze seznamu oprávněných osob a zapsaných ve výpisu dodatku stálého seznamu oprávněných osob činil 1 152.

Celkový počet oprávněných osob, kterým byly vydány hlasovací lístky a úřední obálky, činil 719 osob. Celkový počet odevzdaných úředních obálek činil 716. Celkový počet platných hlasů (hlasovacích lístků) činil 693.

Celkový počet platných hlasů pro odpověď na otázku č. 1 v referendu činil 693.

Celkový počet platných hlasů pro odpověď na otázku č. 2 v referendu činil 693.

Celkový počet oprávněných osob s neplatnými hlasy činil 23.

Platnost místního referenda

K platnosti rozhodnutí v místním referendu je třeba účasti alespoň 35 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Počet oprávněných osob, kterým byly vydány hlasovací lístky a úřední obálky byl 719 z celkového počtu 1 152 oprávněných osob zapsaných ve výpisech ze seznamu oprávněných osob, což je 62,4 %.

Místní referendum JE PLATNÉ.

Počet platných hlasů pro jednotlivé odpovědi:

Otázka č. 1

Odpověď	Počet hlasů
ANO	465
NE	228
Celkem hlasů	693

Otázka č. 2

Odpověď	Počet hlasů
ANO	409
NE	284
Celkem hlasů	693

Vyhodnocení výsledků místního referenda

Vyhodnocení otázky č. 1:

Pro odpověď ANO hlasovalo 465 oprávněných osob, tedy 64,7 % z těch, kteří se hlasování v místním referendu účastnili, což je zároveň 40,4 % z celkového počtu oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Zájem našich občanů hlasovat ve volbách a v referendu byl nebývalý (foto: Jitka Lenková)

Pro odpověď NE hlasovalo 228 oprávněných osob, tedy 31,7 % z těch, kteří se hlasování v místním referendu účastnili, což je zároveň 19,8 % z celkového počtu oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Vyhodnocení otázky č. 2:

Pro odpověď ANO hlasovalo 409 oprávněných osob, tedy 56,9 % z těch, kteří se hlasování v místním re-

ferendu účastnili, což je zároveň 35,5 % z celkového počtu oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Pro odpověď NE hlasovalo 284 oprávněných osob, tedy 39,5 % z těch, kteří se hlasování v místním referendu účastnili, což je zároveň 24,7 % z celkového počtu oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Místní referendum JE ZÁVAZNÉ.

OÚ Statenice

PRVNÍ SLOVA PO REFERENDU

Bezprostředně po oznámení výsledků referenda jsme požádali vedení obce a organizátora referenda o krátké vyjádření.

Michal Pokorný, starosta

S výsledkem referenda nejsem spokojený a blíže se k tomuto tématu vyjádřím v dalším čísle Zpravodaje po poradě s právní kanceláří.

Sousedství – zastupitelé Barbora Černoorská, Jan Černoorský, Alena Heverová

Občané promluvili – je čas vyjednat společně pro Statenice a Černý Vůl dobré podmínky.

Referendum ve Statenicích ukázalo, že většina si přeje, aby rozsáhlá nová výstavba probíhala ruku v ruce s infrastrukturou a občanskou vybaveností a začala až po dokončení tzv. přeložky. Tento postoj podpořili i odborníci a hejtmanka kraje. Děkujeme občanské iniciativě Restart Statenice a všem, kdo se zapojili. Jsme připraveni pomoci s prosazením výsledků referenda. Zároveň je nutné přiznat chyby dosavadního vedení: zdržování referenda, zbytečné náklady, jednání za zavřenými dveřmi, nevýhodné smlouvy, kampaň proti vlastním občanům a omezování prostoru pro diskusi. Takový přístup oslabuje důvěru občanů ve vedení obce. Vyzýváme k otevřené spolupráci napříč zastupitelstvem. Důležitá rozhodnutí nesmí stát na hlasování 5 : 4. Potřebujeme jednotný postup a jasné požadavky, které budou skutečně hájit zájmy Statenic a Černého Vola.

Přípravný výbor referenda – Jan Kozák

Vážení spoluobčané, děkujeme vám za účast v referendu. Účast 62,4 % je mimořádná a ukazuje, že vám osud obce není lhostejný. Výsledek je jasný: 64,7 % z vás podpořilo vznik občanské vybavenosti včetně základní školy a 56,9 % podmíněný výstavby kolaudační přeložky silnice II/240.

Referendum je platné a závazné. Obec nyní musí podniknout konkrétní kroky k naplnění obou požadavků. My budeme dohlížet, aby výsledek nezůstal jen na papíře. Statenice potřebují školu, služby a další infrastrukturu, která zvládne budoucí růst. Děkujeme všem, kteří nás podpořili. Ukázali jsme, že když se občanů něco skutečně týká, dokážou se spojit a promluvit silným hlasem. Teď je čas, abychom společně zajistili, že Statenice a Černý Vůl zůstanou místem, kde se dobře žije.

připravila Jitka Lenková

CVIČENÍ A TRÉNINK PAMĚTI

URČENO PRO: 60+
od 16.9.2025 každé úterý od 9:00
Statenická 23, Statenice
1.patro budovy obecního úřadu

Cvičení
protažení zádočných svalů
cvičení na židlích
cvičení za použití balančních pomůcek
pro zlepšení stability těla
od 9:00

Přihlášky:
Mila Šestáková
sestakova.mila@seznam.cz
604 904 045

Trénink paměti
lehkou a hlavně hravou formou si
potrénujeme mozkové buňky a potrápíme
pravou i levou hemisféru
trénink navazuje na cvičení
bude čas i na kávu :-)
od 10:00

Přihlášky:
Zuzana Staňková
senioristatenice@seznam.cz
604 201 663

VSTUP JE ZDARMA

KONDIČNÍ PLAVÁNÍ

URČENO PRO: 60+
od 15.9.2025 - 2.2.2026 a od 9.2.2026 - 22.6.2026
každé pondělí od 11:50 - 12:40
mimo státní svátky a prázdniny
Plavecký bazén Aquapark Kladno

Detaily kurzu
kondiční plavání je pod dohledem
lektorů Plavecké školy Medúza
doprava zajištěna
předpokládaný odjezd v 11 hod
ze Statenic

Cena kurzu, lektora a dopravy:
3000 Kč

Přihlášky:
Soňa Češka Tobišková
plavanistatenice@seznam.cz
604 987 398

Doprava je
částečně hrazena
obcí Tuchoměřice

AKTUÁLNĚ Z OBCE

STAVBA CHODNÍKŮ JE SKORO HOTOVÁ

Po 18 měsících finišuje stavba nových chodníků v Černém Volu na Kralupské a také na Statenické ulici. Zbývá už jen osadit osvětlení a provést terénní úpravy a úklid. Kolaudace celé stavby vč. bezbariérové rampy bychom se mohli dočkat první týden v prosinci.

V souvislosti s vybudováním této stavby byl také opraven povrch vozovky na Statenické ulici, který silničáři opravili koncem srpna v místech stavby, tedy od křižování s ulicí Pod Višňovkou až nahoru na křižovatku s Kralupskou. Pravděpodobně ho ale bude nutné předělat. Krajská správa a údržba silnic, která má tuto komunikaci na starosti, už reklamaci obce řeší.

Stavba rampy, díky které budou mít lidé na vozíku nebo třeba rodiče s kočárky bezpečnější a pohodlnější cestu na autobus, byla nezbytnou součástí projektu. Bez ní by obec nezískala příslušnou dotaci. „Rampa musí splňovat velmi přísná kritéria, která obec konzultovala s Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace – NÍPI. Velmi zásadní je nosnost roštů. Rampa musí bezpečně unést těžký elektrický vozík i člověka, který na něm jede, případně jeho doprovod,“ zdůrazňuje starosta Statenic Michal Pokorný.

Obec zvažovala několik variant bezbariérového přístupu a právě rampa byla podle místostarostky Jany Špičákové nejlepší. Celou stavbu schválil Státní fond dopravní infrastruktury, od kterého se obci podařilo získat dotaci v maximální možné výši 85 % z ceny projektu, a to až do výše 20 milionů.

Věříme, že občané Statenic i návštěvníci obce budou s novými chodníky i rampou spokojeni a že realizace této stavby jim výrazně zpříjemní cestu na autobusovou zastávku i od ní, o zvýšení bezpečnosti chodců ani nemluvě.

Bezbariérová rampa umožňuje chodcům vyhnout se rušné a nebezpečné křižovatce (foto: Jitka Lenková)

KOLAUDACE PŘEČERPÁVACÍ STANICE

V Černém Volu se 23. září konala kolaudace nově vybudované přečerpávací stanice. Stavba začala v dubnu 2024 a už v prosinci téhož roku začala stanice fungovat. Zařízení nechala obec vybudovat zejména proto, aby zamezila úniku odpadních vod na povrch při velkých deštích. To už by se teď dít nemělo.

Nová přečerpávací stanice v Černém Volu
(foto: OÚ Statenice)

MÁTE TRABLE S OSVĚTLENÍM? OZVĚTE SE NÁM!

Během uplynulých měsíců prošlo ve Statenicích výměnou 254 svítidel. Původní lampy veřejného osvětlení nahradily moderní LED svítidla s teplým bílým světlem, které by mělo být po 22. hodině tlumenější. Jejich provoz je navíc úspornější než u předchozího typu lamp a podle místostarostky Jany Špičákové bude roční úspora elektrické energie 80 MWh, což je roční spotřeba 27 domácností. Dalších několik lamp nechala obec nainstalovat do míst, kde dosud žádné veřejné osvětlení nebylo, a v příštích letech je v plánu výměna a doplnění nejméně 74 dalších sloupů veřejného osvětlení. Pro tuto chvíli je ale hotovo a zbývá už jen vyladit okolí nově osazených lamp a seřadit světla tak, aby byli všichni spokojeni. „Pokud máte s novou lampou potíže, třeba vám moc silně svítí přímo do okna, ozvěte se nám na info@statenice.cz a my vám rádi pomůžeme,“ dodává starosta Michal Pokorný.

ZA DOTACI OD LETIŠTĚ BY MOHLA BÝT VE STATENICÍCH VĚTŠÍ VÝHYB- NA A LESNÍ ODPOČÍVADLO

Obec zažádala o další dotaci z programu Letiště Praha Dobré sousedství ve výši 514.583,19 Kč. Pokud ji získáme, poputují finance na vylepšení výhybny v ulici Skalní v Černém Vole. Obec by ji ráda prodloužila a, pokud bude dotace schválena, upraví také nájezd do ulice. Stavět by se mělo začít v roce 2026. Příští rok se začne budovat také další projekt za letištní dotaci, a to odpočívadlo u studánky. „Na místě vznik-

ne dřevěná lavice a stůl se stříškou, aby si mohli lidé posedět a pokochat se pohledem na studánku,“ říká místostarostka Jana Špičáková. Zde obec zažádala o částku 79.258 Kč.

DALŠÍ MÍSTA BUDOU PRO CHODCE BEZPEČNĚJŠÍ

Už na podzim roku 2025 se bude realizovat bezpečný průchod v ulici pod Hájem, tedy od ulice Za Sokolovnou ke konečné autobusu linky 356. Podrobný ná-kres celé situace je k nahlédnutí na obecním úřadě. Na dobré cestě je také budování přechodu pro chodce na Kralupské u ulice Za Cihelnou. Obec už požádala o stavební povolení, stavět by se mělo příští rok. „Zažádali jsme také stavební povolení na chodník, který by navazoval na nový chodník na Statenické s přechodem pro chodce do ulice U Mlýna,“ doplňuje Michal Pokorný.

**Místo připravovaného přechodu ulice Kralupská u ulice
Za Cihelnou (OÚ Statenice)**

KONTEJNERY NA BIOODPAD JSOU NA NOVÉM MÍSTĚ

Kontejnery na bioodpad najdete na novém místě. Z ulice Keltská je obec přesunula na místo bývalé skládky v ulici Ke Kulnám. Největší změnou je kromě místa také to, že zatímco dřív byly kontejnery na bioodpad přístupné neustále, nově jsou v oploceném areálu s otevírací dobou (viz tabulka). Obec tak chce zamezit tomu, co se dělo dosud, že se kontejnery plnily bioodpadem lidí z okolních obcí a firem. „Jen za měsíc červen jsme museli vyvézt třicet kontejnerů,

což pro představu stálo bezmála 80.000 korun. To množství odpadu je nepředstavitelné a my doufáme, že se nám díky přesunu kontejnerů podaří zneužívání našich kontejnerů ohlídat,” říká Jana Špičáková.

Nové umístění biokontejnerů (OÚ Statenice)

Nové stanoviště biokontejnerů (foto: OÚ Statenice)

Vjezd na nové stanoviště biokontejnerů (foto: Jitka Lenková)

Otevírací doba a provozní pokyny (foto: Jitka Lenková)

POMOZTE NÁM ZVELEBIT OBEC

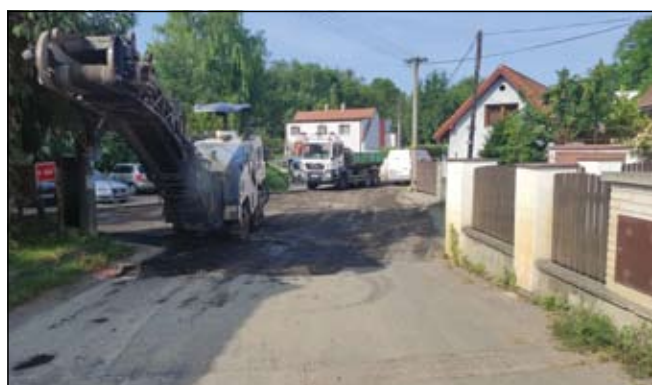
Možná jste už i vy dostali do schránky dopis od obecního úřadu s prosbou o údržbu zahrady či pozemku. Podobné dopisy putují v těchto měsících na mnohé statenické adresy. „Bohužel se nám rozmohl takový nešvar. Mnohé pozemky nejsou dostatečně udržované a přerostlá zeleň nejenže hyzdí obec, ale také zneprůjemňuje život obyvatelům okolních domů. Každý majitel nemovitosti má přitom ze zákona povinnost se o zeleň starat. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. jasně říká, že se fyzická či právnická osoba dopustí přestupku tím, že neudržuje čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, a tím naruší vzhled či životní prostředí v obci. Pokuta se může vyšplhat až do výše 500.000 Kč“, upozorňuje místostarostka Jana Špičáková. Všem, kteří se o své pozemky a zeleň pečlivě starají, děkujeme.

Údržba zeleně je nutností (ilustrační foto: OÚ Statenice)

KRÁTCE

Během léta jsme opravili části povrchů vozovek v ulici V Lukách a křižovatku ulic Skalná a Únětická. Asfaltovalo se také v ulici Za Cihelnou a Pod Punčochou.

Oprava povrchu vozovky na křižovatce ulic Skalná a Únětická (foto: OÚ Statenice)

Oprava povrchu vozovky v ulici Pod Punčochou u restaurace Statenka (foto: OÚ Statenice)

Na několika místech ve Statenicích a v Černém Volu se o prázdninách opravovaly vpusti kanalizace a povrch v jejich okolí.

Nový obecní rozhlas má za sebou tříměsíční testovací období a od října funguje v ostrém provozu.

Obec plánuje opravu takzvané „pochozí lávky“, kterou lidé využívají, když jdou na autobusovou zastávku Statenice, U Kovárny ve směru do Prahy. Nejedná se totiž o chodník, ale o kanalizaci zakrytou betonovými bloky a asfaltem, po nichž není chůze, zejména pak pro seniory, příjemná. To by se mohlo v blízké době změnit, obec už kvůli tomu oslovila projektanta.

Už příští rok by mohla začít druhá fáze zklidňování dopravy ve vesnici. Během té první nechala obec na mnoha místech instalovat zpomalovací prahy a další prvky. Zhodnocení první etapy dopadlo podle Policie ČR, Krajské správy a údržby silnic, projektanta i zástupců obce na výbornou. Obec uvažuje o obnovení cesty v jabloňovém sadu. Komunikace historicky propojovala Statenice s Horoměřicemi od ulice Keltská. Dnes je zarostlá houštím. „Horoměřice před časem cestu přes pole k nám obnovily, my bychom na jejich úsek chtěli navázat. Proto jsme už před časem požádali o její geodetické zaměření. Jakmile bude hotové, začneme s čištěním a v dohledné době by tudy mělo být možné opět chodit,“ dodává místostarostka Jana Špičáková.

Kateřina Kubalová

STATENICE V OBRAZECH

POSVÍCENÍFEST JIŽ PO TŘETÍ

Posvícenífest přilákal v sobotu 20. září do Statenic velké množství návštěvníků. Od rána už svítilo sluníčko a fotbalové hřiště se pomalu plnilo návštěvníky. Návštěvníci si mohli užít stánky s podzimními dekoracemi a knihami nebo ochutnat domácí palačinky, škvarkové placky a svato-ludmilské víno. Na své si přišli i milovníci masa

u stánku restaurace Statenka, kde se prodávaly vynikající burgery, nebo v Hospůdce na hřišti, kde se prodávaly klobásy a jiné dobroty.

Pro děti byl připraven animační program plný zábavy a soutěží nebo si mohly vyzkoušet pískování, pomazlit se se zvířátky, projet se na koni či se svézt na kolotoči.

Hudební program zajistily skupiny The Villains, Dobrá Pěna, La Sklerosa, Hrací Skříň Praha a Midiband. O noční zábavu se pak postaral DJ Patrik Rokl, který celou akci také moderoval.

Významnou součástí akce bylo představení reprodukce obrazu svaté Ludmily, jejíž originál byl v minulosti odvezen ze zámecké kaple ve Statenicích do Středočeského muzea v Rostokách. Nyní se reprodukce po sto letech vrátila zpět do Statenic a bude k vidění na obecním úřadě.

Věříme, že se všichni náramně bavili, a doufáme, že se všichni sejdeme na Posvícenífestu opět za rok.

Magda Sumarová

foto: Magda Sumarová, Zdeněk Přáda

Další fotografie z této akce si můžete prohlédnout ve fotogalerii na www.statenice.cz.

PODZIM V OBECNÍ KNIHOVNĚ J. M. HOVORKY

10. 11. / 14.30 – 16.30 / Lampionová dílna pro děti

11. 11. / 17.00 – 18.00 / Oslava svátku sv. Martina

Každý týden také probíhají pravidelné kroužky pro děti. Informace a přihlašování najdete na webu knihovny: www.obyvakesnice.cz.

KNIHOVNY SOUČASNOSTI 2025

Nejvýznamnější knihovnická konference v ČR se letos v září konala v Jihlavě a naše knihovna nechyběla. Knihovnice představily dalším knihovnicím a knihovníkům z celé České republiky volební workshop „Volte zvířata“, který hrou formou přibližuje dětem úskalí předvolební

kampaně a manipulativní chování politiků. Děti si prostřednictvím workshopu osvojily, jak fungují demokratické volby. Jejich metodiku k tomuto workshopu také uveřejnil v květnu prestižní knihovnický časopis Čtenář ve svém čísle věnovaném demokracii.

PŘÍBĚHY – NOVÝ KROUŽEK PRO ŠKOLKOVÉ DĚTI OD 3 LET

Už několik let je zvykem, že pondělní dopoledne patří v knihovně nejmenším dětem. Knihovnice Zuzka si s dětmi a jejich rodiči prohlíží a čte knihy v rámci kroužku „Pohádky“.

Od října se v knihovně otevírá pravidelné čtení pro rodiče a jejich děti od 3 let. Kroužek „Příběhy“ bude probíhat jednou za 14 dní vždy ve čtvrtek od 16.30 do 17 hod. Číst bude knihovnice Bára. Děti se postupně budou seznamovat se zajímavými knihami a příběhy, které jsou v nich ukryté. Není třeba chodit pravidelně. Kroužek je zdarma. Pro

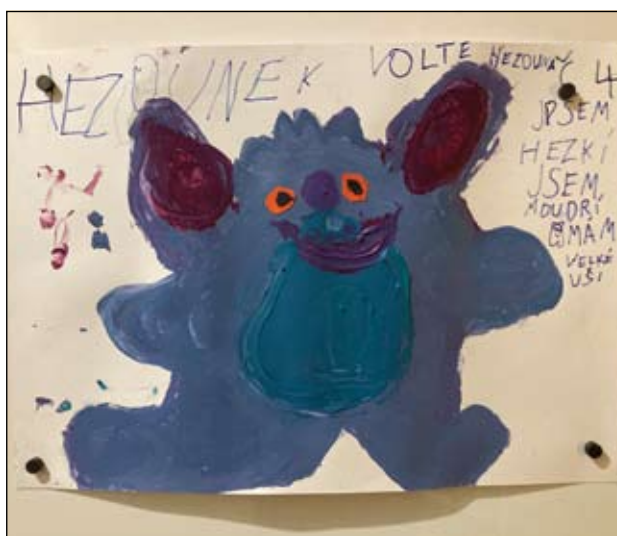
přihlášení využijte e-mail: knihovna@statenice.cz. Při první návštěvě na děti čeká malý dárek od projektu Bookstart – S knížkou do života.

Víte, co je to **Kamishibai**? Jedná se o japonské tradiční pouliční papírové divadlo, které vzniklo ve 30. letech 20. století v Tokiu. Charakterizuje ho pomalé vyprávění s velkými obrázky, které rozvíjí představivost, naslouchání i vztah ke čtení. Knihovnice v rámci kroužků budou s divadlem také pracovat.

Knihovnice Bára a Zuzka, foto: archiv knihovny

Volební workshop „Volte zvířata“ – Krteček

Volební workshop „Volte zvířata“ – Hezounek

Kroužek „Příběhy“

KRÁLOVNA A KRÁL NAŠEHO BEACHVOLEJBALOVÉHO HŘIŠTĚ

Za nádherného počasí proběhl v neděli 31. 8. 2025 odpoledne další ročník beachového turnaje pod názvem „Queen & King of the Court Statenice 2025“.

Do boje se pustilo 9 většinou smíšených týmů, které kromě místních borců doplnili i hráči z Horoměřic, Tuchoměřic a Roztok. Letos jsme změnili formát hry a ve dvou základních skupinách se hrály klasické sety do 10 bodů. Z obou skupin dále postupovaly 4 týmy do čtvrtfinále. Vítězi se stali Markéta a Vít. Týmy na prvních 3 místech obdržely krásné dřevěné medaile, které vyrobil Ondra Hlaváč speciálně pro tuto příležitost. Ostatní si kromě sportovních zážitků odnesli i energetické proteinové tyčinky.

Děkujeme panu Sadilovi za poskytnutí ovoce pro občerstvení sportovců a fanoušků.

Fotky z akce si můžete prohlédnout na webu sokol-statenice.cz.

Letošní vítězové

Těšíme se na viděnou na dalším ročníku.
Plážovému volejbalu zdar!

text a foto: Jan Petera, TJ Sokol Statenice

PRÁZDNINOVÁ CYKLOŠKOLA

Cyklistický oddíl TJ Sokol Statenice má za sebou úspěšný 3. ročník týdenní prázdninové cykloškoly ve spolupráci s Černochovou bajkovou školou v Tanvaldu. Tento rok se účastnilo 33 dětí a 10 instruktorů. Více informací najdete na webu. Prvního září začalo 2. pololetí cyklokroužku, který končí v půlce října. Tentokrát se přihlásilo 30 dětí. Přihlášky na kroužek, konaný od března do června 2026, budou zveřejněny na webu TJ Sokol Statenice do konce ledna 2026.

Tereza Robejšková, TJ Sokol Statenice

FOTBAL VE STATENICÍCH PO PRÁZDNINÁCH OŽIL

Děti z přípravek se po prázdninách vrátily odpočaté a plné energie. Hned první víkend v září nás čekaly první zápasy. Kluci a holky z mladší přípravky si na domácí půdě vyzkoušeli svůj první turnaj a obsadili krásné druhé místo. Starší příprava vstoupila do sezony domácí porážkou s Řevnicemi o jeden gól.

Fotbalové tréninky pro děti probíhají každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.30 hodin v prostorách areálu TJ Sokol Statenice. Přijďte se podívat!

Lukáš Lorenc, šéftrenér, TJ Sokol Statenice

FOTBALOVÝ KEMP

Předposlední týden v srpnu proběhl v našem areálu příměstský fotbalový kemp. Zúčastnilo se ho takřka 20 dětí, a to nejen ze Statenic, ale i z jiných týmů. Učili jsme se klíčky, práci s balónem, obratnost a trénovali fyziku. Podnikli jsme také jednodenní výlet na Přední Kopaninu, kde jsme si dali oběd a podívali se na místní fotbalový stadion. Po cestě jsme si stihli zahrát mnoho her a splnili i pár úkolů. Vše pak vyvrcholilo v pátek fotbalovou olympiádou, na které děti ukázaly vše, co se v týdnu naučily. Všem patří velké díky a budeme se těšit opět za rok.

Lukáš Lorenc, šéftrenér, TJ Sokol Statenice

ROZPIS ZÁPASŮ PODZIM 2025 TJ SOKOL STATENICE PRAHA	
NE 21.9. TJ SOKOL STATENICE VS FK RUDNÁ B	16:30
NE 28.9. TJ SOKOL ČERVENÝ ÚJEZD B VS TJ SOKOL STATENICE	16:30
NE 5. 10. TJ SOKOL STATENICE VS TJ KARLŠTEJN	16:00
NE 19. 10. TJ SOKOL STATENICE VS TJ SOKOL ÚHONICE	15:30
NE 26. 10. TJ SOKOL TUCHOMĚŘICE B VS TJ SOKOL STATENICE	14:30
NE 2. 11. SK TŘEBOTOV B VS TJ SOKOL STATENICE	14:00
NE 9. 11. TJ SOKOL STATENICE VS FK STŘEDOKLUKY	14:00
BLIŽŠÍ INFO WWW.FOTBAL.CZ ERDINGER ALKOHOLNEI IV. TŘÍDA (10.LIGA) SKUPINA B	

POMOC A PÉČE

KAŽDÝ NĚKDY MŮŽE POTŘEBOVAT POMOC

Představte si situaci, že si vaše sousedka zlomí nohu tak nešťastně, že musí podstoupit operaci. Nějaký čas si poleží v nemocnici, ale přijde den, kdy ji propustí domů. A v tom okamžiku nastává problém. Paní je vdova, žije sama a nemá nikoho, kdo by jí pomohl.

K dnešnímu příspěvku mě přivedl podobný případ. Nejednalo se ale o sousedku, nýbrž o manželský pár v pokročilém věku. Ačkoli byli dosud oba soběstační, dostali se současně do zdravotních potíží, které jim značně omezily pohyblivost, a potřebovali asistenci, neboť si navzájem nedokázali pomoci. Co teď? Pojdme se podívat, jaké jsou možnosti pomoci v případě, kdy vlastní síly nestačí. A nemusí se nutně jednat jen o seniory. Pomoc občas může potřebovat každý.

Terénní pečovatelská služba

Pro případy, kdy potřebujeme pomoci s běžnými úkony, které sami nezvládneme, si můžeme najít pečovatelskou službu. Ať už je jejím zřizovatelem kraj, obec či nezisková organizace, všechny musí mít plat-

nou registraci dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Pečovatelka pomůže s oblékáním, osobní hygienou, běžným úklidem v domácnosti, donáškou jídla či nákupu nebo doprovodem k lékaři či na úřady. Neošetří však bolavá místa, nepíchne injekci, ani s námi nebude cvičit.

Zeptala jsem se ředitelky terénní pečovatelské služby Kvalitní podzim života, z.ú., **Lenky Klestilové, MBA, MCS, MSc.**, jak to funguje u nich.

„Nabízíme terénní sociální službu, docházíme do domácnosti a pomáháme s každodenní péčí. Realizujeme i doplňkové projekty jako je půjčovna kompenzačních pomůcek, seniortransport, rozvoz obědů a pomoc z potravinové banky. Působíme v lokalitách Praha-západ, částečně také Praha-východ a okolí. Rádi nabídneme naše služby i dalším obcím, projeví-li místní úřad zájem o spolupráci.

Cenu péče ve výši 165 Kč za hodinu stanovuje zákon, přičemž klient hradí jen skutečně využitý čas. Většina obcí, kde působíme, svým občanům péči dotuje.

Díky tomu bývá výsledná cena nižší, často o deset procent, někde i více. Umíme klientovi také pomoci s vyřízením příspěvku na péči.

Když nás klient osloví s přáním využít našich služeb, propojíme jej s koordinátorkou péče a během následujících dnů proběhne sociální šetření v domácnosti. Potom najdeme nejlepší propojení mezi potřebami klienta a možnostmi poskytované péče. Do plánu péče jej zařadíme zpravidla hned od následujícího týdne.“

Domácí zdravotní péče

Nastanou ale situace, kdy potřebujeme výkony, které pečovatelka provádět nemůže. V rámci domácí zdravotní péče je může provést pouze registrovaná zdravotní sestra a jsou hrazeny ze zdravotního pojištění. Pacient musí být registrován u příslušného praktického lékaře.

Na toto téma mi poskytla informace **MUDr. Gabriela Hordóssyová** z ordinace praktického lékaře v Hornoměřicích. Pro názornost jsem dala příklad: **Pacient je ze Statenic a potřebuje domácí zdravotní péči.** Jak se to zprocesuje?

„Mezi výkony, které může sestřička provádět, patří převazy, podávání injekcí, infuzí, ošetřování ran a stomií, kontrola životních funkcí, rehabilitace, péče o pacienta po operaci, úrazu nebo s chronickým onemocněním. Péče se předepisuje dle potřeby, možno až 3x denně 7 dní v týdnu. Péči, je-li předepsána lékařem, hradí zdravotní pojišťovna pacienta. Samozřejmě je možná i samoplátcovská varianta. Péči může předepsat také ošetřující lékař z nemocnice (např. při propuštění) v maximální délce dvou týdnů, potom podle potřeby pokračuje praktický lékař nebo specialista, například geriatr, onkolog, neurolog a podobně.

Zařídí se jednoduše: Lékař vystaví žádanku o domácí zdravotní péči se specifikací, co pacient potřebuje a jak často. Potom lékař nebo rodina pacienta kontaktuje agenturu domácí zdravotní péče. Agentura péči zorganizuje a začne poskytovat dle pokynů ordinace.

Je několik variant:

1. Pacient je po hospitalizaci: Poukaz na domácí zdravotní péči vystavuje propouštěcí nemocnice, která zároveň osloví agenturu domácí péče. Je-li nutné v péči pokračovat, další poukaz na péči vystavuje praktický lékař, u něhož je pacient registrován.

2. Pacient není hospitalizován: Praktický lékař může předepsat poukaz na domácí zdravotní péči, pokud je nutná a splňuje-li pacient podmínky, například se nemůže dostavit do ordinace. Agenturu domácí péče si zvolí pacient či rodina. Může ji oslovit

Matka Tereza jednou řekla: „Nejstrašnější bída je samota a pocit, že mě nikdo nepotřebuje.“

i praktický lékař, a to s ohledem na zdravotní stav a potřeby pacienta a samozřejmě volné kapacity té které agentury. Já osobně spolupracuji se třemi agenturami. Dále pak ještě upozorňuji rodinu na vhodnost zajištění pečovatelské služby.“

Komplexní péče na jednom místě

Náš systém zdravotní a sociální pomoci sice nabízí mnoho různých forem pomoci, ale je složité se v jejich možnostech a podmínkách vyznat. Dovolila jsem si oslovit **Mgr. Karolinu Tumlířovou**, výkonnou ředitelku zdravotního ústavu Most k domovu, z.ú., abych zjistila, jak to funguje u nich.

„V našem ústavu poskytujeme domácí péči, domácí hospicovou péči, pečovatelské a odlehčovací služby, půjčovnu pomůcek, paliativní ambulanci a poradnu pro pozůstalé. Specifickou službou je odborné sociální poradenství, pomáhající nejen našim klientům a pacientům, ale každému, kdo potřebuje poradit s péčí o svého blízkého.

Pracovnice poradny vytváří plán péče každému na míru. Příbuzným pacientů pomáhá také s formuláři a předává kontakty na další služby a organizace, které by mohly při péči o blízkého potřebovat. V průběhu péče se postupy mohou upravit dle aktuální situace.

Pro příklad: Ozve se nám žena, jejíž maminka leží v nemocnici po zlomenině krčku. Rodiče dosud bydleli sami v malém domku, kde téměř všechno zvládali vlastními silami. Po úrazu ležící maminka teď zvládne jen pár kroků s pomocí druhé osoby, ale moc si přeje být zpátky doma. Naše pracovnice připraví plán péče a pomůže se zajištěním jeho jednotlivých kroků.

Co je důležité:

1. Přizpůsobit prostředí, v němž se maminka bude pohybovat. To znamená zajistit jí bezpečný pohyb pomocí kompenzačních pomůcek. Velkým pomocníkem je polohovací lůžko, chodítko a WC křeslo. Díky těmto pomůckám se bude mamince lépe vstávat, bude mít oporu a jistotu a zamezí se riziku pádu při cestě na WC. Lze je zakoupit ve zdravotnických potřebách, nebo je zapůjčit v půjčovnách kompenzačních pomůcek a následně požádat praktického lékaře o jejich získání přes zdravotní pojišťovnu.

2. Vyřešit, jak bude probíhat celodenní péče o maminku. Bude potřebovat pomoci s převlékáním, osobní hygienou a stravováním. Tady je nutné probrat s tatínkem, co je schopen zvládnout sám. S úkony, které jsou nad rámec jeho sil, přijde pomoci terénní pečovatelka nebo osobní asistentka. Bude za maminkou docházet v domluvených dnech a časech a pomáhat jí při sebeobsluze. Tato pomoc je zčásti hrazena klientem.

3. Zdravotní potřeby maminky vyřeší návštěvy sestřiček z domácí péče. Těm potvrzuje poukaz na péči nejprve ošetřující lékař z nemocnice a následně praktický lékař. Jejich návštěvy jsou hrazeny ze zdravotního pojištění.

4. Finanční náklady na péči je možné kompenzovat z příspěvku na péči, o který se žádá na úřadech práce. Na základě rozsahu potřebné pomoci je tato dávka vyplácena ve čtyřech různých stupních a je nezávislá na ostatních příjmech rodiny."

Zdravotní péče v praxi

Abych získala i pohled „z terénu“, zeptala jsem se **Vlasty Nyklasové**, zdravotní sestry ze Statenic, která má zkušenosti i s ošetřováním pacientů v domácím prostředí. Zajímalo mě, co všechno a za jakých podmínek může sestřička u pacientů doma provádět?

„Sestra může provádět vždycky pouze péči, kterou určí praktický lékař. Například měření fyziologických funkcí, tedy tělesnou teplotu, pulz, krevní tlak a dýchání, může aplikovat injekci, provést odběry krve a někdy i infuzní terapii. Dále provádí cévkování

a klyzma (klystýr), převazuje rány, jak po operaci, tak i nehojící se rány jako jsou bércové vředy a podobně. A určitě provádí základní rehabilitaci, spočívající ve vertikalizaci pacienta. *(Proces přivádění pacienta z polohy vleže do vzpřímené polohy, který je klíčový při rehabilitaci u dlouhodobě ležících pacientů, např. po úrazu. – pozn. red.)* V neposlední řadě pak nácvik chůze pro zajištění základních potřeb pacienta. Vždycky je důležitá spolupráce lékaře s terénní sestrou, resp. organizací, která se této péči věnuje. A samozřejmě hodně záleží na praktickém lékaři, jak je empatický a ochotný tuto terénní péči pacientovi zajistit."

Příspěvek na péči (sociální dávka) je finanční podpora určená osobám závislým na pomoci jiné osoby při zvládání běžných denních činností. Nárok má osoba, která potřebuje pomoc jiné osoby alespoň v základních úkonech péče o sebe, mobilitě, hygieně apod.

Stupně závislosti:

- I. stupeň – lehká: 880 Kč/měsíc
- II. stupeň – středně těžká: 4.400 Kč/měsíc
- III. stupeň – těžká: 8.800 Kč/měsíc
- IV. stupeň – úplná: 19.200 Kč/měsíc

Jak žádat:

1. Vyplnit žádost na Úřadu práce ČR dle trvalého bydliště.
2. Úřad zahájí posouzení zdravotního stavu (návštěva posudkového lékaře, sociální šetření).
3. O rozhodnutí žadatele úřad informuje do několika měsíců.
4. Peníze jsou vypláceny zpětně od podání žádosti.

Důležité: Kontakty na poskytovatele sociálních služeb v naší obci najdete na webových stránkách obce.

Renáta Šťastná, foto: archiv autorky

PORADNA PRO VÁS

KDYŽ PAMĚŤ A MYSL POTŘEBUJÍ POMOC...

Dobrý den, vážení milí čtenáři, sousedé a spoluobčané, znovu se po prázdninách a dovolených setkáváme na stránkách Zpravodaje. V předchozích číslech jsem vám na základě vašich dotazů slíbila, že se budeme věnovat v rámci tématu demence jejím

projevům a průběhu. Dnes svůj slib plním a otevíráme téma, které se dotýká mnoha rodin, pečujících osob i sousedů: Jak rozpoznat první příznaky, jak nemoc postupuje a jaké existují možnosti podpory a péče.

Špička ledovce, která se formuje mnoho let

Jak už jsme si v předchozích vydáních Zpravodaje vysvětlili, demence je slovo, které v mnoha rodinách vyvolává obavy. Jde o progresivní onemocnění, které se vyvíjí postupně a ovlivňuje řeč, chování i osobnost člověka. V okamžiku, kdy se projevy demence začnou navenek projevovat, bývá mozková tkáň již nenávratně poškozena. Tyto první symptomy tak představují „špičku ledovce“, pod kterou se skrývá dlouhodobý a postupný proces degenerace. Vyvíjí se postupně, ve stádiích, přičemž každé z nich přináší specifické změny v kognitivních funkcích, chování i schopnosti samostatného života. Včasné rozpoznání těchto změn může výrazně ovlivnit kvalitu života nemocného i jeho blízkých. Dnes i v dalším pokračování se zaměříme právě na tyto příznaky. Včasné rozpoznání příznaků a správně nastavená péče mohou výrazně zlepšit kvalitu života nejen samotného nemocného, ale i jeho blízkých. Další stádia nemoci si představíme v příštím čísle, neboť rozsah tématu přesahuje prostor, který máme k dispozici.

Když si nemoc začíná říkat o pozornost

Obecně se průběh demence dělí na tři hlavní stádia, přičemž každé z nich je charakteristické specifickými projevy, které ovlivňují každodenní život nemocného i jeho okolí. V počáteční fázi se nemoc projevuje poznenáhlu a bývá připisována tomu, že stárnoucí člověk se povahově a schopnostmi mění. Nenechte se uchlácholit touto nepsprávnou úvahou. Nemocný i jeho okolí si začínají všimnout drobných změn, které se časem projevují více a častěji, a nejedná se přitom o projev stárnutí, ale nemoci. V těchto fázích nejčastěji jde o výpadky krátkodobé paměti, jako je zapomínání jmen, událostí, schůzek či toho, co právě chtěl udělat. Nemocný může mít potíže s orientací

v čase, hůře se soustředí, opakuje otázky nebo výroky, které již zazněly. Občas se ztratí na známém místě. Dělá mu problém sledovat děj knihy, filmů a apd. Změny se mohou projevit i v chování: objevuje se podrážděnost, úzkost, nejistota nebo snížená schopnost zvládat běžné situace. U některých nastupuje i agresivita, která se zvyšuje tím, že nemocný si uvědomuje, že se něco není v pořádku, ale neví co. Přestože je nemocný v této fázi ještě schopen samostatného života, začíná potřebovat občasnou pomoc, například s organizací dne, vyřizováním záležitostí nebo důslednou kontrolou užívání léků.

Právě v tomto období je klíčové včasné rozpoznání příznaků a zahájení odborné péče. Čím dříve se podaří nemoc diagnostikovat, tím lépe lze nastavit podpůrná opatření, která pomohou zpomalit její průběh a zachovat kvalitu života.

Tip pro pečující: Zapisujte si změny v chování. Pomůže to lékařům i vám.

První stadium: nenápadné změny.

Čeho si všimnout a kdy zpozornět:

- Drobné výpadky paměti, zejména krátkodobé;
- Občasné potíže s orientací v čase, zapomínání jmen, událostí či schůzek;
- Občasné potíže se soustředěním a plánováním, chápáním čtených slov nebo sledováním TV;
- Snížená schopnost učit se novým věcem, jak v domácnosti, tak na pracovišti;
- Změny nálad, zvýšená podrážděnost nebo úzkosti;
- Opakování otázek nebo výroků;
- Potřeba občasně pomoci.

První signály: Když nemocný začíná tušit, ale okolí už vidí víc

V počáteční fázi demence si pacient často sám začíná uvědomovat určité potíže, jako jsou výpadky paměti, nejistotu v běžných situacích, změny v komunikaci. Tyto symptomy se však snaží maskovat nebo zlehčovat. Rodina a blízcí si postupně všimají, že reakce nejsou obvyklé, chování se mění a celkový dojem je znepokojující. Často se však stává, že blízcí navrhnou vyšetření, zatímco nemocný odmítá a trvá na tom, že je v pořádku, nebo že nikam nepůjde. V takových chvílích pomáhá otevřený, neodsuzující rozhovor, doprovod na vyšetření a případně konzultace s praktickým lékařem. Někdy je třeba hledat i nestandardní

cesty, jak nemocného motivovat, například formou preventivní prohlídky nebo společné návštěvy lékaře „jen na kontrolu“.

Pokud nedorazí včas k nasazení léků, které mohou průběh nemoci zpomalit, v dalších stadiích už bývá pozdě. Včasná, respektující reakce rodiny a odborníků může výrazně zlepšit prognózu, usnadnit zahájení léčby a především zachovat důstojnost nemocného.

Tip pro čtenáře: Všímejte si změn, i drobné signály mohou být důležité. Nebojte se vyhledat pomoc, čím dříve, tím lépe.

Co můžete v této fázi udělat? Praktické kroky, které dávají smysl

- ✦ Konzultace s praktickým lékařem
- ✦ Neurologické vyšetření
- ✦ Podpora paměti (hry, cvičení, rutina)
- ✦ Kontrola užívání léků
- ✦ Otevřený rozhovor v rodině
- ✦ Kontakt s poradnou pro pečující.

Pro dnešek nám víc prostoru nezbylo, těším se tedy na vás s pokračováním příště. Pokud máte dotazy, potřebujete poradit, pište na jaroslava@juzova.net.

Jaroslava Jůzová

RETRO OHLÉDNUTÍ

DÍLNY NEBO PLYNOVÁ MASKA BYLY SOUČÁSTÍ VÝUKY

Dnes bych ráda zavzpomínala na moje školní léta. Snad se nebudete zlobit, že toto téma nijak nesouvisí se Statenicemi, ale v osmdesátkách to bylo podobné napříč celou zemí. Na chvilku se vrátím do „svojí“ základní školy, která mi zůstala v srdci celý život.

Znáte pocit chvění kolem srdíčka při vzpomínce na to, co jste měli rádi, ale už je dávno pryč? Já jej zažívám, kdykoli si vzpomenu školní léta strávená v lavicích (tehdejší) Základní devítileté školy Julia Fučíka v Buštěhradě. Za nás, kdo jsme ji opouštěli v roce 1985, byla osmiletá.

Takhle vypadala tehdy každá školní třída.

Nesmím zapomenout na tyhle pantofle. Všechny holky je chtěly mít, byl to hit, ale nebyly k sehnání. I já jsem se jich nakonec dočkala. To bylo radosti! Byly pěkně tvarované, ale příšerně tvrdé. Když jsem omylem šlápla na hranu, pěkně to bolelo. Ale co bych pro parádu nevydržela ...

Začátky byly těžké

Nastoupila jsem sem až ve čtvrté třídě, v roce 1979. Pro spolužáky jsem byla „ta nová, co hraje na piáno“ a moc si mě nevšíkali. Postupně si mě okoukali a vzali mě do party a s mnoha se vídám dodnes.

Ve škole jsme měli pěvecký sbor, s nímž jsme se v roce 1980 zúčastnili soutěže Puškinův památník – Rossiana. Paní družinářka Maruška Horová mě zvolila sólistkou a s písní Adna góra vysókaja jsme vystoupili před plným sálem kladenského kina Hutník. Málem jsem omdlela, jak jsem byla nervózní. Sklidili jsme obrovský potlesk a čestné uznání za účast.

Průprava do života

K vyučování patřily i dílny a pěstitelské práce neboli pozemky. Naše dílna byla ve sklepě a šlo se do ní přes kotelnu, kolem obrovského rozpáleného kotle, v němž divně hučelo. Nedej bože, aby mě soudružka učitelka Knížetová poslala pro něco do sborovny! Bohužel se to párkrát stalo. Plížila jsem se ponurou chodbičkou a když jsem procházela kolem kotle, přimhouřila jsem oči, zadržela dech a rozběhla se.

Pozemky jsem měla radši. Hrabali jsme se v hlíně, sázeli semínka, starali se o záhonky a když to vyšlo, přišla i sklizeň. Méně záživnou částí bylo hrabání spadaného listí. Připadalo nám to zbytečné, protože ledva jsme zahradu dohrabali, fouknul vítr a mohli jsme hrabat znovu.

Alespoň jsme se naučili držet v ruce náradí a získali určitou zručnost.

Pozor! Pohov!

Bílé tričko nebo tílko, holky modré a kluci červené trenýrky, cvičky neboli jarmilky. To byly naše cvičební úbory na hodiny tělocviku. Dřívější režim si liboval v uniformitě, a to se promítlo i do ho-

Holčičí trenýrky byly modré a vypadaly jako spodní kalhotky s kapsičkou vzadu.

Švédská bedna pro mě vždycky byla nezdolatelná překážka. Používali jsme ji hlavně k různým přeskokům, a na ně jsem byla dost levá. Vždycky jsem ji radši oběhla. Stejně jako kozu. Tu se mi podařilo přeskočit snad jenom jednou, a to ještě napůl. „Klestilová, máš těžkej zadek!“ ozvalo se za mnou. Jako bych to nevěděla, tahám se s ním od dětství! Zkrátka, nebyla jsem zdatná cvičenka.

din tělocviku. Tehdy nás to štvalo, ale dnes bych byla jednoznačně pro zavedení jednotného školního oblečení. Kdybych nezažila, jak se děti mezi sebou porovnávají podle toho, co mají na sobě, nikdy by mě to nenapadlo.

Pytlíky na ruce, honem!

Jednou za školní rok probíhalo branné cvičení – nácvik, jak se chovat v případě nebezpečí nebo stavu nouze. Museli jsme znát, kde jsou kryty a kudy se do nich dostaneme, museli jsme znát pravidla a posloupnosti evakuačního plánu. Uměli jsme vyjmenovat nutné vybavení při chemickém poplachu a v neposlední řadě jsme byli povinni mít v pořádku plynovou masku, aby nás ochránila.

Cvičení začínalo ráno poplachem. Všichni opustili školu a shromáždili se na školním hřišti. Následoval pochod, během něhož jsme plnili úkoly, třeba z první pomoci, nebo řešili složité dopravní situace. Celou dobu jsme museli být ostražití, protože „nepřítel nikdy nespí“, a protože jsme přece čekali na chemický poplach. A když konečně vypukl, tak šup do plynových masek, pláštěnek a nasadit ige- litové pytlíky na boty i na ruce. A běda tomu, kdo je zapomněl doma!

Pokaždé jsem bojovala se soudružkou učitelkou: „Já si tu masku na ty brejle prostě nenarvu,“ běsnila jsem. „Ale narveš, Klestilová, nebo půjdeš bez nich.“ Nenarvala. Tak jsem šla bez nich. V sedmé třídě už jsem měla čtyři dioptrie, takže bez brýlí byla moje chůze dost nejistá. Ještě k tomu jsem si nafuněla do masky, sklíčka se zapotila a já neviděla vůbec nic. Sešla jsem z cestičky a šlápla rovnou do dýmavnice. Servala jsem masku z obličeje, rukama v igelitových sáčkách si z červeného chlebníku vydala brýle a odšourala se do cíle. Soudružka za mnou přes ten chobot křičela, že kdyby přišlo nebezpečí, tak jsem dávno mrtvá.

A na co vzpomínáte vy? Podělte se s redakcí i čtenáři. Můžete mi poslat váš příběh a případně i fotografie na mail qenda@seznam.cz. Rádi jej

zveřejníme v některém z dalších čísel Zpravodaje Statenic a Černého Vola.

Renáta Šťastná

foto: archiv autorky a publikace Vzpomínkomat

NAPSALI JSTE NÁM

POSTŘEH K VOLBÁM

Na začátku září jsem byla požádána pracovníci OÚ, zda bych mohla být přítomna u voleb jako členka volební komise. Již jednou jsem tuto činnost vykonávala, takže jsem předpokládala, že vím, co mě čeká.

Opak byl bohužel pravdou.

Byla jsem velmi překvapena, že jsou mezi námi spoluobčané, kteří přijdou k volbám nepřipraveni. Na otázku, zda se zúčastní místního referenda, zněla odpověď: „Já o tom nic nevím, nevím, o co jde, nic jsem si o tom nezjistil, tak mi ten lístek dejte, já se na to podívám.“ Někteří chtěli po volební komisi poradit nebo alespoň naznačit, co mají v místním referendu zaškrtnout. Šokující, neuvěřitelné a velmi, velmi smutné, že jsou mezi námi lidé, kteří rozhodují o budoucnosti naší obce během pár vteřin za plentou ve volební místnosti. Nečtou Zpravodaj, nemají aplikaci, nesledují zprávy a diskuse na Facebooku a nechodí na veřejná zasedání zastupitelstva. Ano, i takové odpovědi jsme

dostali na otázku, proč si o tom něco nezjistili. Stěžovat si, že něco nefunguje, je strašně jednoduché, ale udělat něco pro to, aby to fungovalo, to už je moc práce. Kdyby se jednalo o místní seniory, nedivila bych se, počítač má z nich málokdo a o chytrém telefonu ani nemluví. Jenže já píši o lidech ve věku mezi 30 – 45 lety, o lidech v nejproduktivnějším věku, u kterých moderní technologie nejsou žádným problémem, ale naopak každodenní nutností.

Chtěla bych tímto požádat občany, kterým je jedno, jaké trvalé bydliště mají zapsáno v občanském průkazu, a kteří se nezajímají o dění v naší obci, aby nechodili příští rok ke komunálním volbám. Znevažujete práci lidí, kterým na obci záleží a věnují tomu svůj volný čas. Teď samozřejmě nemluví o pracovnících na úřadě nebo o našich zastupitelích. Mluví o velkém množství lidí, kteří stojí právě za těmi zastupiteli, které jste si v minulých komunálních volbách zvolili.

Zuzana Staňková

Chcete nám také napsat? Můžete tak učinit prostřednictvím OÚ Statenice poštou nebo na e-mail info@statenice.cz anebo přímo do redakce na e-mail lenkova@volny.cz.

RADY NAŠÍ ZAHRADNICE OLGY

CO MŮŽEME UDĚLAT NA PODZIM, NEODKLÁDEJME NA JARO!

Není mnoho činností, které lze na zahradě bezstarostně odkládat na později; rozhodně mezi ně nepatří kupříkladu výsadba dřevin. Kdo teď váhá a bude chtít vyčkávat až na jarní termín, může potom trpce litovat. Rozhodně se vyplatí pospíšet si a vysazovat včas, během podzimu. Nejen, že je nyní bohatá nabídka čerstvého školkařského materiálu, ale při podzimní výsadbě (v příznivých podmínkách lze vysazovat až do prosince) rostliny využijí podzimní i zimní vláhu a dobře koření. Pouze vysloveně cizokrajné, teplomilné druhy vysadíme raději až na jaře.

Okrasné i ovocné dřeviny nyní vysazené by měly do zimy řádně zakořenit, aby dobře přečkaly mrazivé období. Rozhodující jsou půdní podmínky. K ujetí rostliny potřebují dostatečnou vlhkost a teplotu půdy alespoň +2 až +4 stupně. Vláhý bývá v podzimních měsících dost, později je rostlinám k dispozici i ve formě sněhových srážek; teplota půdy ve výsadbové hloubce, tedy 20 až 50 cm pod povrchem, je ještě i v druhé polovině listopadu minimálně +8 až +10 stupňů. Při chladném počasí nehrozí přisušek, nemusí se (jako na jaře, obzvláště při pozdní výsadbě) tak často zalévat. Rostliny tedy mají velmi příznivé podmínky k zakořenění a ujetí. Pokud je při výsadbě vydatně zalijeme a zálivku před mrazy ještě zopakujeme, nemusíme se obávat ani uschnutí, ani zmrznutí. Na jaře sázené dřeviny nemají mnohdy dostatek času dobře zakořenit, neboť při vyšších teplotách současně vyraší i jejich nadzemní části (listy odpařují vodu). Pokud tedy v suchém jaru zanedbáme zálivku, může nám výsadba i uschnout. Důležité je také nesázet do přehnojené půdy a hnojiva použít teprve v dalším roce.

Ovocné dřeviny, stromky i keře, se po podzimním vyoraní prodávají jako prostokořenné (jejich kořeny jsou přechodně jen volně založené v sytkém vlhkém materiálu), v bezlistém stavu. Jedním z argumentů pro jejich podzimní výsadbu je to, že pokud sázíme teď, zjara stačí pouze mírně zakrátit korunku, zatímco vysazujeme-li na jaře, musíme provést hluboký řez, takže prakticky zakládáme korunku novou. Dřeviny na podzim sázené mají před jarní výsadbou náskok a využijí i zimní vláhu. Nezanedbatelné je při podzimní výsadbě i to, že je k dis-

pozici dostatečně široký sortiment a koneckonců i to, že prostokořenný materiál je cenově výhodnější než kontejnerovaný. Pouze výjimečně (také podle klimatických podmínek) sázíme některé teplomilné nebo špatně se ujímající druhy na jaře – u ovocných to platí například pro broskvoně.

Také u **růží** všech skupin má podzimní výsadba prostokořenných sazenic (hned po vydobytí ze školek) ne nadarmo svoji více než stoletou tradici. Nejvhodnější doba k sázení je od poloviny října až do příchodu mrazů. Dobývají-li se sazenice růží ve školce příliš brzy, má to za následek nedostatečně vyztužené až měkké výhony, které následně špatně odolávají zimním mrazům a růže mohou i vy mrznout. Všechny růže bez výjimky se dobývají na podzim (v průběhu října), takže v tuto dobu je trh nejvíce zásoben; na jaře se sortiment logicky zužuje. Úspěch výsadby záleží nejen na době výsadby, ale také na správném způsobu vysazení. Kořenový krček sazenice (místo očkování) musí být 3 až 5 cm pod úroveň země, rostlinu přišlápeme, zalijeme a nahneme na ni zeminu či kompost ve vrstvě alespoň 20 cm (nadzemní část by měla být hodně zkrácená a na výhonech nesmějí zůstat listy). Sazenice v tomto období a takto zasazené mohou už během zimy a v předjaří kořenit; v dalším roce jsou znatelně vitálnější než růže zasazené až během jarního období.

Text: Olga Kubalová Wankeová

POTRAVINY SADIL STATENICE

PODZIM ZAČÍNÁ U NÁS

STATENICKÁ 210, STATENICE
U TOČNY AUTOBUSU

OTEVÍRACÍ DOBA

PONDĚLÍ – PÁTEK 6.30 – 18.00 hod.
SOBOTA – NEDĚLE 7.30 – 12.00 hod.

TEL.: 721 441 721
E-MAIL: potraviny.sadil@centrum.cz
FACEBOOK: Potraviny Sadil Statenice

VÁNOČNÍ STROMKY

NEJVĚTŠÍ VÝBĚR
V PRAZE A OKOLÍ

Přímo od pěstitele

Velký výběr stromků
25. 11. – 24. 12. 2025 včetně víkendů
denně 8 – 18 hod.

Rýznerova 3/24
ÚNĚTICE

 Baobab Vánoční stromky
www.baobab.cz

BAOBAB – péče o zeleň s.r.o.
Tel.: 224 319 917
stromky@baobab.cz

Prodej zahájen

- Moderní bytový komplex
- Nabízíme prostorné byty 1+KK, 2+KK a 3+KK s balkóny
- V domě je dostatek parkovacích míst a sklepů
- Součástí objektu budou obchodní nebytové prostory
- Výborná dostupnost do centra města

 Velké Přílepy

Kontaktujte nás:

E-mail: kozohorska@luxury-home.info Tel.: +420 777 990 454

Web: www.lhhome.cz